

Синіговець О.М.,

к.е.н., доцент кафедри економіки бізнесу і

міжнародних економічних відносин,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1623-5798>

ГЛОБАЛЬНІ ФОРМИ ІНТЕГРАЦІЇ

Глобалізація залишається основною тенденцією розвитку в світовому господарстві, вона сприяє світовому економічному зростанню, оскільки її результатом є глобальна кооперація, яка сприяє зростанню світових продуктивних сил і підвищенню ефективності глобального виробництва. Розвиток економік обумовлюється усе більше загальним рухом світового господарства як єдиного цілого. Головним гаслом зараз стає «вчіться глобалізуватись», наприклад як для США, завдяки володінню інноваційними технологіями і ефективними системами вміння їх комерціалізувати. Згідно з існуючими дослідженнями, глобалізація і глобальна інтеграція економіки, процесів соціального розвитку є найважливішою закономірністю переходу від індустріальної до постіндустріальної інтелектуально-інформаційної стадії. Світовий ринок стає глобальним, панує глобальна конкуренція. Глобальна цивілізація створює свої механізми глобального управління. Тобто економіка і стратегії розвитку повинні бути глобальноорієнтованими, а країни – глобально конкурентними. Окремим питанням постає як управляти такими складними структурами, як управляти процесом інтеграції.

Форми глобальної інтеграції мають природний і об'єктивний характер. Посилюються процеси глобальної інтеграції, важливу роль відіграють нові структури глобальної інтеграції. Важливим чинником зростання глобальної інтеграції є інформатизація.

Загальною думкою залишається те, що важливим етапом в процесі глобалізації є формування сильних регіональних структур.

Дослідження проблем відставання європейських компаній за прибутковості і конкурентоспроможності у порівнянні із світовими лідерами виявило те, що це пов'язано із причинами національної роздробленості, дублюванням функцій, недостатнім використанням новітніх досягнень в технології виробництва та у менеджменті.

Можливості для зростання формує конкурентоспроможна технологічна і управлінська інтеграція до сильних глобальних структур, важливо забезпечувати формування у майбутнє і ефективно приєднатися до інтеграційної глобальної системи, і для цього потрібно також вирішувати і проблему міжнародної глобальної конкурентоспроможності.

Глобалізація в своєму розвитку останнього етапу супроводжується активною транснаціоналізацією, інтеграцією і лібералізацією світової економіки. Фактором зростання є міжнародна економічна інтеграція. Активно проходять процеси інтеграції і транснаціоналізації національних економік, що до цього не спостерігалися. Процес економічної інтеграції представляє собою рух від нижчої форми до більш вищої форми інтеграції. Функціонування інтеграційного механізму закріплюється системою законів наднаціонального рівня, обов'язкових для країн учасниць. Відбувається інтеграція блоків і союзів держав у вигляді складних ієрархічних структур, які конкурують за ресурси. Глобалізація визначається як усунення бар'єрів на шляху вільної торгівлі і більш тісна інтеграція національних економік.

Глобалізація – результат розвитку світової економіки, що визначається в надмірно високому рівні взаємозалежності національних економік, природному удосконаленню розвитку міжнародного поділу праці як його основи. Отже її проявом є інтеграція при одночасній регіоналізації. Регіоналізація виступає своєрідним проявом і формою реалізації глобалізації. Регіональна інтеграція розвивається більш динамічно ніж процеси глобальної інтеграції.

Транснаціоналізація та її розвиток у системній зміні початкової, локальної, системної і полісистемної інтернаціоналізації становить глобальну інтеграцію.

В процесах інтеграції має прояв складності створення єдиного економічного простору. Різний ступінь готовності і зацікавленості у глибині взаємопроникнення, переплетіння та невідповідність цьому існуючих схем інтеграції обґрунтовують, а наявні інтеграційні об'єднання підтверджують множину форм інтеграції. Форма економічної інтеграції визначається інституціональною структурою об'єднання та механізмами взаємодії суб'єктів інтеграційних процесів. Отже, застосовується широкий перелік класифікаційних ознак інтеграційних форм. Форми інтеграції утворюють види суб'єктів інтеграційних процесів і цілі, форма, глибина інтеграційної взаємодії і інституційне оформлення, спрямованість, експансивність, просторові межі інтеграційних об'єднань та ще швидкість інтеграційних процесів.

Таким чином, глобальна інтеграція як процес посилення взаємозалежності та зв'язку країн і ринків, створює нові можливості для зростання, інновацій та конкурентоспроможності, але також створює проблеми і ризики для бізнесу і суспільства. Ефективна стратегія забезпечить максимальну віддачу глобальної інтеграції в складному і змінюємому середовищі. Інтегративна тенденція глобалізації визначила позитивні процеси зростаючої взаємопов'язаності і цілісності.

Перелік джерел посилання

1. Сорос Дж. Джордж Сорос про глобалізацію. К.: Основи, 2002. 173 с.
2. Balassa B. The Theory of Economic Integration. Homewood, Illinois: Richard D. Irwin, 1961. 304 p.
3. Held D., McGrew A. G., Goldblatt D., Perraton J. Global transformations: politics, economics, and culture. Cambridge; Oxford: Polity Press, 2000. 515 p. P. 4.